

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh zákona o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Predkladateľ: Ministerstvo hospodárstva SR

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov, náklady goldplatingu¹ na podnikateľské prostredie.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality	0	0
B. Iné poplatky	0	0
C. Sankcie a pokuty	8 044	0
D. Nepriame finančné náklady	0	0
E. Administratívne náklady	849 054	0
Spolu = A+B+C+D+E	857 098	0

Harmonizácia práva EÚ	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)	857 098	0
G. Goldplating	0	0

VÝPOČET PRAVIDLA 1in 2out:	IN	OUT
H. Náklady okrem výnimiek = B+D+E-F	0	0

¹ Definícia goldplatingu je uvedená v bode 4 časti III. jednotnej metodiky.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré sú goldplatngom)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods., čl.,...)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./ Goldplating	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet dotk. subjektov spolu	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kateg. dotk. subjekt. v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady) / Nemení sa	1in 2out celkom	Goldplating celkom
1	Nová právna úprava pre oblasť všeobecnej bezpečnosti výrobkov	Návrh zákona	Čl. I	2. EÚ úplná harmonizácia	01.03.25	Hospodárske subjekty	6 000	53	319 536	In (zvyšuje náklady)	0	0
2	Nová právna úprava pre oblasť všeobecnej bezpečnosti výrobkov	Návrh zákona	Čl. I	2. EÚ úplná harmonizácia	01.03.25	Eshopy	14 500	37	529 517	In (zvyšuje náklady)	0	0
3	Sankcia pre výrobcov v súvislosti s povinnosťou vypracovávať technickú dokumentáciu	Návrh zákona	Čl. I § 9 ods. 1 písm. a)	2. EÚ úplná harmonizácia	01.03.25	Výrobcovia	5	1 609	8 044	In (zvyšuje náklady)	0	0

3.1.3 Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplnujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Sankcie, D. Nepriame finančné náklady, E. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

1. Nová právna úprava pre oblasť všeobecnej bezpečnosti výrobkov – hospodárske subjekty

Návrh zákona predstavuje implementáciu nariadenia (EÚ) 2023/988 z 10. mája 2023 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES a smernica Rady 87/357/EHS. Návrh zákona sa obmedzuje na implementáciu v rozsahu doplnenia nevyhnutnej právnej úpravy pre aplikovateľnosť a vymáhateľnosť nariadenia (EÚ) 2023/988. Práva a povinnosti hospodárskych subjektov sú obsiahnuté priamo v nariadení (EÚ) 2023/988, ktoré tým zakladá vplyvy na podnikateľské prostredie.

Predkladateľ uvádza ako vplyvy návrhu zákona sekundárne vplyvy naviazané na úpravu vymáhateľnosti nariadenia (EÚ) 2023/988, ktoré sú spojené s potrebou, aby sa hospodárske subjekty podnikajúce v oblasti, na ktorú sa vzťahuje regulácia všeobecnej bezpečnosti výrobkov, oboznámili s novou právnou úpravou, overil súlad svojich interných procesov s potenciálnou potrebou zmeny vnútorných procesov. Využitím kalkulačky nákladov sa odhaduje, že to spôsobuje administratívne náklady pre podnikateľské prostredie na úrovni cca 319 536 eur. Pre vyššie uvedené typy povinností bola zvolená veľkosť štandardná (vzhľadom na rozsah regulácie) a frekvencia splnenia: jednorazovo. Počet dotknutých subjektov bol určený expertným odhadom, keďže oblasť všeobecnej bezpečnosti výrobkov označuje presne nevymedzenú množinu rôznorodých výrobkov, pre ktoré nejestvuje osobitná regulácia (napr. bicykle, nábytok, náradie, výrobky starostlivosti o deti). Predkladateľ z tohto dôvodu prepočítal náklady na vybranú skupinu dotknutých subjektov v rámci modelového príkladu. Počet dotknutých subjektov bol určený použitím údajov z Registra účtovných závierok na základe kódov SK NACE pre tie činnosti, pre ktoré je možné určiť pôsobnosť návrhu zákona. Ide najmä o kódy SK NACE: 32910, 32300, 32200, 32130, 32120, 14110, 14120, 14130, 14140, 14190, 14200, 14310, 14390, 31010, 31020, 31030, 31090, 46410, 46420, 46470, 46480, 46490, 46650, 47530, 47590, 47640, 47710, 47720, 47770. Výsledný počet dotknutých hospodárskych subjektov pre tento modelový príklad bol zaokrúhlený na 6 000, keďže je potrebné počítat aj s rezervou pre subjekty mimo rozsah uvedených SK NACE kódov.

2. Nová právna úprava pre oblasť všeobecnej bezpečnosti výrobkov – predaj na diaľku

Návrh zákona predstavuje implementáciu nariadenia (EÚ) 2023/988, ktoré okrem iného obsahuje aj novú povinnosť pre hospodárske subjekty v prípade predaja na diaľku. Návrh zákona sa obmedzuje na implementáciu v rozsahu doplnenia nevyhnutnej právnej úpravy pre aplikovateľnosť a vymáhateľnosť nariadenia (EÚ) 2023/988. Povinnosť je obsiahnutá v čl. 19 nariadenia (EÚ) 2023/988, preto nepriame finančné náklady a administratívne náklady s ňou spojené zakladá samotné nariadenie.

Predkladateľ uvádza ako vplyvy návrhu zákona sekundárne vplyvy naviazané na úpravu vymáhateľnosti tejto novej povinnosti, ktoré sú spojené s potrebou, aby sa hospodárske subjekty, ktoré predávajú výrobky na diaľku, oboznámili s novou právnou úpravou (zvolená veľkosť povinnosti: malá z dôvodu, že ide o povinnosť v rozsahu jedného článku nariadenia EÚ), zmenili svoje vnútorné procesy (expertným odhadom určená veľkosť povinnosti: štandardná), pravdepodobne s potrebou zapojenia aj externej služby, napr. správcu webu, poskytovateľa hostingu a pod. (expertným odhadom určená veľkosť povinnosti: štandardná). Využitím kalkulačky nákladov sa odhaduje, že to spôsobuje administratívne náklady pre podnikateľské prostredie v rozsahu cca 529 517 eur. Pre vyššie uvedené typy povinností bola zvolená frekvencia splnenia: jednorazovo. Počet dotknutých subjektov bol určený expertným odhadom. Keďže povinnosť sa dotkne najmä e-shopov, predstavuje odhadovaný počet dotknutých hospodárskych subjektov 14 500 (t. j. počet e-shopov v SR za rok 2023 podľa portálu Heureka (<https://heureka.group/sk-sk/o-nas/tlacove-centrum/tlacove-spravy/vianoce-vratili-slovensky-e-commerce-v-poslednom-kvartali-k-rastu-celkovo-vsak-skoncil-4-oproti-vlanajsku/>); je dôležité upozorniť, že nie všetky e-shopy sa musia venovať sprístupňovaniu výrobkov na trhu, a teda nová povinnosť sa na nich nevzťahuje).

Uvedené náklady v sebe zahŕňajú aj náklady v súvislosti so špecifikáciou jazykových požiadaviek v čl. I § 2 ods. 6 návrhu zákona, ako to predpokladá čl. 19 písm. d) nariadenia (EÚ) 2023/988. Nariadenie kladie požiadavku na zrozumiteľnosť informácií pre spotrebiteľov, preto sa v návrhu zákona ustanovuje, aby sa tieto informácie poskytli v slovenskom jazyku, ak je predaj na diaľku zacielený na spotrebiteľov na Slovensku, ak nie, môže sa použiť jazyk zodpovedajúci jazyku, v ktorom sa komunikuje ponuka alebo objednávka (predpokladá sa, že ak spotrebiteľ nakupuje na online rozhraní, ktoré je vedené v konkrétnom jazyku, je schopný porozumieť informáciám v tomto jazyku).

3. Sankcia pre výrobcov v súvislosti s povinnosťou vypracovávať technickú dokumentáciu (čl. 9 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) 2023/988)

Aj doposiaľ mali výrobcovia výrobkov, na ktorých sa vzťahovala regulácia všeobecnej bezpečnosti výrobkov, povinnosť preukázať, že výrobok je bezpečný. Nariadenie (EÚ) 2023/988 vyslovene hovorí o povinnosti vypracovávaní technickej dokumentácie, o jej náležitostiach, povinnosti jej uchovávaní a aktualizácie.

Pre kvantifikáciu nepriamych finančných nákladov – sankcií bol využitý model pripodobňovania pokút. Z činnosti Slovenskej obchodnej inšpekcie sú dostupné nasledovné dáta, ktoré sa týkajú uložení pokút za nebezpečný výrobok podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, ktorým bola transponovaná smernica 2001/95/ES pred revíziou spotrebiteľského práva a prijatím zákona č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (podľa zákona č. 281/2023 Z. z. boli pokuty ukladané až od roku 2024):

Rok	Počet pokút	Priemerná výška pokuty
2019	5	1280 €
2020	4	1375 €
2021	2	2250 €
2022	6	1183,33 €
2023	9	1955,56 €
Priemer	5,2	1608,78 €

Odhadovaný vplyv na podnikateľské prostredie je 8 044 € (5 x 1608,78).

Pre úplnosť predkladateľ dáva do pozornosti, že v prípade prijatia a splnenia dobrovoľného opatrenia zo strany výrobcu by sa výrobca mohol sankcii vyhnúť (čl. I § 9 ods. 14 návrhu zákona).

3.1.4 Odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a ďalšie doplňujúce informácie²

Požadované informácie uveďte osobitne ku každému identifikovanému goldplatingu (ku každej hodnotenej regulácii s goldplatingom osobitne).

Uveďte odôvodnenie goldplatingu z hľadiska jeho nespochybniteľnej nevyhnutnosti. Odôvodnenie doložte dôkladným hodnotením prínosov a nákladov. Uveďte zvážené alternatívne riešenia..

Zároveň uveďte konkrétne informácie súvisiace s kategóriou goldplatingu podľa jednotnej metodiky, najmä: na aké subjekty sa nad rámec navrhuje rozšíriť pôsobnosť smernice a z akého dôvodu; aké požiadavky sa navyšujú a na aké subjekty nad rámec minimálnych požiadaviek smernice; aká menej prísnejšia výnimka alebo úprava vyplývajúca zo smernice nebola využitá a prečo; z akého dôvodu sa navrhujú prísnejšie sankčné režimy; z akého dôvodu sa navrhuje skoršia transpozícia; z akého dôvodu sa ponechávajú v platnosti už existujúce prísnejšie vnútroštátne požiadavky.

Využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ je v zásade nežiadúce, keďže takýto postup môže viesť k zníženiu konkurencieschopnosti domácich podnikov v porovnaní s podnikmi z krajín, kde právne predpisy nie sú natoľko prísne. Využitie goldplatingu predkladateľom je preto prípustné iba vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie z hľadiska jeho nevyhnutnosti, spoločenského významu, nákladov, prekonzultovaných s dotknutými podnikateľmi a posúdených Komisiou.

Sprístupňovanie výrobkov na trhu aj po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti (čl. I § 2 ods. 1 návrhu zákona) – návrh zákona ponecháva možnosť pre obchodníkov za určitých podmienok sprístupňovať na trhu výrobky aj po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti. Nezavádza sa nová regulácia, ide o ponechanie § 5 ods. 4 zákona č. 281/2023 Z. z. Regulácia bola prijatá ako opatrenie na zlepšovanie podnikateľského prostredia. Bližšie informácie k opatreniu boli súčasťou analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie k návrhu zákona č. 281/2023 Z. z. (dostupné tu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=9381>) v tomto znení: „Návrh zákona zavádza možnosť obchodníka ponúkať a sprístupňovať na trhu výrobky aj po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti, ak spĺňajú požiadavky na bezpečnosť a spotrebiteľia sú pred kúpou upozornení na uplynutie doby minimálnej trvanlivosti. Obchodník, ktorý predtým nemohol výrobky po uplynutí minimálnej doby trvanlivosti sprístupniť spotrebiteľovi ich v dôsledku tejto regulácie bude môcť za určitých podmienok ponechať na trhu. Rozhodnutie o kúpe ostane naďalej na spotrebiteľovi. Predmetná regulácia bola predkladateľom vyhodnotená ako regulácia znižujúca náklady podnikateľov, a teda regulácia s pozitívnym vplyvom na podnikateľské prostredie. Regulácia sa týka všetkých obchodníkov, ktorí ponúkajú výrobky iné ako tie, ktorých požiadavky upravujú osobitné predpisy. Okruh dotknutých subjektov sa preto nedá vyčíslieť. Existuje viacero tovarov, ktorých použitie je nezávadné aj po

² Informácie sa uvádzajú iba v prípade, ak sa predkladaným návrhom regulácie vykonáva transpozícia smernice EÚ a bol identifikovaný goldplating podľa tabuľky zhody alebo sa vykonáva implementácia nariadenia EÚ s goldplatingom. Informácie sa uvádzajú aj v prípade (ak nejde o transpozíciu smernice EÚ alebo implementáciu nariadenia EÚ), ak sa predloženým návrhom odstraňuje goldplating, ktorého pôvod je v skoršom zachovaní existujúcej právnej úpravy (existujúcich vnútroštátnych požiadaviek).

uplynutí expirácie, napr. chemikálie (čistiace prostriedky, farby, prípravky na likvidáciu hmyzu atď.). Dotknutými subjektmi sú pre túto kategóriu maloobchody so železiarskym tovarom, farbami a sklom v špecializovaných predajniach - 504 subjektov, veľkoobchody s porcelánom, sklom a čistiacimi prostriedkami - 83 subjektov, maloobchody s kozmetickými a toaletnými výrobkami v špecializovaných predajniach - 296 subjektov, ostatné maloobchody v nešpecializovaných predajniach (bežné obchody ako Tesco - 6276 subjektov a veľkoobchody s chemickými výrobkami - 371 subjektov. Ku kvantifikácii dopadu na podnikateľské prostredie však chýbajú dáta, aké percento predmetných produktov sa vyhodí po expirácii a zároveň skupina produktov nie je detailne vyšpecifikovaná. Ide o realizáciu opatrenia z druhého balíka na zlepšovanie podnikateľského prostredia. Údaje sú prevzaté z analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie k procesu LP/2021/619 Zákon, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia.“

Regulácia nemá pôvod v smernici alebo nariadení EÚ. Opatrenie sa ponecháva z dôvodu **pozitívneho vplyvu** na podnikateľské prostredie.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uvedte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uvedte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uvedte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uvedte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Predkladateľ pri príprave návrhu zákona vzal do úvahy návrhy a spätnú väzbu od podnikateľských subjektov poskytnutých k problematike regulácie oblasti všeobecnej bezpečnosti výrobkov jednak v rámci legislatívneho procesu k návrhu zákona č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=9381>) vzhľadom na to, že sú stále časovo relevantné, a jednak v rámci prípravy riadneho predbežného stanoviska a prejednávania návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a zrušuje smernica Rady 87/357/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES (<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2021/396>), vrátane záverov a dosiahnutých kompromisov, ktoré boli reflektované v uvedených materiáloch.

Predbežná informácia k návrhu nového zákona o všeobecnej bezpečnosti výrobkov bola zverejnená na stránke slov-lex.sk (https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy?p_p_id=processDetail_WAR_portlet&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&processDetail_WAR_portlet_cisloLP=PI%2F2024%2F190&processDetail_WAR_portlet_action=files), s výzvou pre širokú verejnosť zasielať podnety a návrhy k implementácii nariadenia (EÚ) 2023/988. Predkladateľovi neboli doručené žiadne dodatočné návrhy, stanoviská, žiadosti od podnikateľskej verejnosti. Priebežné dopyty od podnikateľov smerujú skôr k vysvetleniu nového nariadenia (EÚ) 2023/988, než k návrhom na implementáciu v SR, pravdepodobne aj z dôvodu rozsahu implementácie.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvňuje dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ak bol identifikovaný goldplating, prispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity?

Akým spôsobom?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.,*
- iné vplyvy podľa písm. a) až c), ktoré sú goldplatingom.*

- **Povinnosť odstrániť obsah alebo zverejniť upozornenie pre spotrebiteľov na základe žiadosti (čl. I § 5 ods. 1 písm. k) návrhu zákona) alebo opatrenia (čl. I § 6 ods. 15 návrhu zákona) orgánu dohľadu nad trhom**

Z právomocí orgánov dohľadu nad trhom je de facto novinkou, z ktorej vyplýva sekundárna povinnosť hospodárskeho subjektu v zmysle návrhu zákona, len právomoc požiadať hospodársky subjekt o odstránenie obsahu, ktorý sa vzťahuje na výrobok predstavujúci vážne riziko, alebo o zverejnenie upozornenia pre spotrebiteľov, ktorí prístupujú k online rozhraniu, a v prípade nevyhovievania žiadosti uložiť opatrenie.

Predmetná regulácia nepredstavuje paušálnu povinnosť pre hospodárske subjekty, ktoré sprístupňujú výrobky na trhu prostredníctvom online rozhrania, ale je to povinnosť naviazaná na žiadosť orgánu dohľadu nad trhom, ktorá je viazaná na istú úroveň rizikovosti výrobku, a až

v prípade nesplnenia žiadosti bude orgán dohľadu nad trhom ukladať opatrenie hospodárskemu subjektu.

Na režim opatrení sa predkladateľ rozhodol vzťahnúť úpravu v § 34 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre zachovanie konzistentného postupu v prijímaní opatrení, ktoré slúžia obdobnému účelu, čo predkladateľ vníma ako vhodné riešenie aj z perspektívy dotknutých subjektov, ktorým sa tým znižujú náklady na oboznamovanie sa s novou právnou úpravou.

Nie je možné kvantifikovať ani predvídať frekvenciu uplatňovania tejto právomoci orgánmi dohľadu nad trhom, preto predkladateľ nevie vplyvy regulácie kvantifikovať. Vzhľadom na krátku dobu účinnosť zákona č. 108/2024 Z. z. nemôže predkladateľ vychádzať ani z pripodobnenia k doterajšej aplikačnej praxi.

Potenciálne môže byť dotknutých až 14 500 hospodárskych subjektov (t. j. počet e-shopov v SR za rok 2023 podľa portálu Heureka (<https://heureka.group/sk-sk/o-nas/tlacove-centrum/tlacove-spravy/vianoce-vratili-slovensky-e-commerce-v-poslednom-kvartali-k-rastu-celkovo-vsak-skoncil-4-oproti-vlanajsku/>); je dôležité upozorniť, že nie všetky e-shopy sa musia venovať sprístupňovaniu výrobkov na trhu a nie všetky e-shopy majú v ponuke aj výrobky, ktoré predstavujú vážne riziko, čo je podmienka pre realizáciu žiadosti/opatrenia orgánu dohľadu nad trhom).

- **Povinnosť predložiť informácie v jazyku určenom orgánom dohľadu nad trhom (čl. I § 5 ods. 2 návrhu zákona)**

Nariadenie (EÚ) 2023/988 požaduje, aby členský štát určil pre informácie a dokumenty, ktoré sa týkajú bezpečnosti výrobkov, požiadavky na jazyk tak, aby boli zrozumiteľné pre spotrebiteľov. Keďže návrh zákona v čl. I § 2 ods. 4 až 6 ustanovuje režim tak, aby bola zabezpečená implementácia nariadenia (EÚ) 2023/988, ale súčasne sa nadmerne nezaťažovali hospodárske subjekty v jednotlivých článkoch dodávateľského reťazca, musí sa návrh zákona súčasne vysporiadať s tým, aby štát vedel efektívne, hospodárne a spoľahlivo plniť aj svoje povinnosti v oblasti dohľadu, vymožiteľnosti práva a ochrany bezpečnosti spotrebiteľov. Ponecháva sa flexibilita, aby si hospodárske subjekty medzi sebou vymieňali informácie aj v inom ako slovenskom jazyku. Primárne môžu hospodárske subjekty komunikovať informácie a dokumenty voči orgánu dohľadu nad trhom aj v inom ako slovenskom jazyku. Aby sa však zabránilo špekulatívnemu konaniu, predlžovaniu výkonu dohľadu a podobných praktikám, napríklad predkladaním informácií a dokumentov v menej bežných či zrozumiteľných jazykoch (napr. technická dokumentácia len v čínskom jazyku), dáva sa právomoc orgánom dohľadu nad trhom si v takýchto prípadoch dodatočne vyžiadať informácie alebo dokumenty v jazyku, ktorý je pre orgán dohľadu nad trhom zrozumiteľný.

Odhadové administratívne náklady v jednotlivom takomto prípade sa môžu pohybovať od cca 100 eur. Pri odhade bola použitá kalkulačka nákladov a odhad vychádza zo súčtu nákladov na splnenie povinností „Poskytnutie súčinnosti“ (veľkosť povinnosti: veľká), „Vypracovanie dokumentu, správy, potvrdenia, dokladu, zmluvy“ (veľkosť povinnosti: veľká) a „Časový náklad externej služby“ (veľkosť povinnosti: veľká) pri frekvencii splnenia povinnosti „jednorazovo“ a vyznačení možnosti elektronického splnenia povinnosti. Zabezpečenie požadovanej jazykovej verzie informácie/dokumentu si bude pravdepodobne vyžadovať väčšiu súčinnosť hospodárskeho subjektu a možno aj externé služby. Náklady sa budú navyšovať podľa rozsahu požadovaných informácií a dokumentácie.

- **Jazykové požiadavky na informácie podľa čl. 21 nariadenia (EÚ) 2023/988**

V čl. I § 2 ods. 7 návrhu zákona je ustanovená požiadavka, aby hospodársky subjekt, ktorý poskytuje informácie podľa čl. 21 nariadenia (EÚ) 2023/988 v elektronickej podobe, uviedol tieto informácie v slovenskom jazyku. Členskému štátu vyplýva povinnosť určiť jazyk na poskytnutie týchto informácií priamo z nariadenia EÚ s podmienkou, že má ísť o jazyk ľahko zrozumiteľný pre spotrebiteľov.

Ustanovenie požiadavky na slovenský jazyk môže spôsobiť hospodárskym subjektom, ktoré sprístupňujú výrobky, na ktoré sa vzťahujú požiadavky všeobecnej bezpečnosti výrobkov, dodatočné administratívne náklady. Tieto náklady predkladateľ nekvantifikuje v bode 3.1 z dôvodu, že čl. 21 nariadenia (EÚ) 2023/988 je koncipovaný ako dodatočná možnosť, nie povinnosť hospodárskych subjektov sprístupniť informácie v digitálnom formáte prostredníctvom elektronických technických riešení ako QR kód na výrobku, obale výrobku alebo v návode na použitie. Čl. I § 2 ods. 7 návrhu zákona ustanovuje len to, že ak sa hospodársky subjekt dobrovoľne rozhodne sprístupniť informácie v elektronickej podobe, musia byť v slovenskom jazyku.

Počet hospodárskych subjektov a počet výrobkov, pre ktoré sa hospodárske subjekty rozhodnú aplikovať možnosť podľa čl. 21 nariadenia (EÚ) 2023/988, nie je možné kvantifikovať ani odhadnúť.

Pomocou kalkulačky nákladov je možné odhadnúť, že v jednotlivom prípade vzniknú administratívne náklady približne 67 eur. Suma predstavuje súčet nákladov na splnenie povinnosti „Vypracovanie dokumentu, správy, potvrdenia, dokladu, zmluvy“ (pri veľkosti povinnosti: veľká, frekvencii: jednorazovo a možnosti elektronického splnenia), „Časový náklad externej služby“ – napr. prekladateľné služby alebo služby súvisiace so spracovaním elektronického formátu informácií (pri veľkosti povinnosti: štandardná, frekvencii: jednorazovo a možnosti elektronického splnenia) a „Poskytnutie informácie, oznámenie, vyhlásenie“ (pri veľkosti povinnosti: štandardná, frekvencii: jednorazovo a možnosti elektronického splnenia).

- **Sankcie**

Nariadenie (EÚ) 2023/988 nahrádza smernicu 2001/95/ES Európskeho parlamentu a Rady z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, t. j. nie všetky povinnosti podnikateľov a na nich naviazané sankčné ustanovenia sú nové a zakladajú nové vplyvy na podnikateľské prostredie.

Pri stanovovaní sadzieb pokút v návrhu zákona za porušenie povinností podľa nariadenia (EÚ) 2023/988 sa vychádzalo zo sadzieb pokút ustanovených zákonom č. 281/2023 Z. z. V závislosti od povahy a závažnosti správneho deliktu sú v zákone č. 281/2023 Z. z. ustanovené pokuty od najnižšej dolnej hranice sadzby pokuty vo výške 50 eur po najvyššiu dolnú hranicu sadzby pokuty vo výške 100 eur do najnižšej hornej hranice sadzby pokuty vo výške 10 000 eur po najvyššiu hornú hranicu sadzby pokuty vo výške 50 000 eur. Rovnaké hranice sú zachované aj v návrhu zákona pre implementáciu nariadenia (EÚ) 2023/988. Výnimkou je pokuta za sprístupnenie nebezpečného výrobku, ktorý spôsobí ujmu na živote alebo zdraví spotrebiteľa s pokutou od 500 eur až do 150 000 eur, keďže ide o správny delikt so závažnými skutočnými (nie len potenciálnymi) následkami. Sadzba pokuty pre tento správny delikt je zachovaná na úrovni zákona č. 281/2023 Z. z.

Väčšina povinností hospodárskych subjektov v nariadení (EÚ) 2023/988 je obsahovo rovnaká alebo podobná ako povinnosti v nahrádzanej smernici 2001/95/ES. Nariadenie (EÚ) 2023/988 tieto povinnosti detailnejšie rozpracováva a špecifikuje, a to najmä z dôvodu samotnej zmeny právnej formy (zmena smernice EÚ na priamo aplikovateľné nariadenie EÚ) a odstránenia transpozičných, výkladových a aplikačných rozdielov v členských štátoch. V nadväznosti na uvedené má predkladateľ za to, že väčšina sankčných ustanovení v návrhu zákona nezakladá nepriame finančné vplyvy, ktoré by mali byť kvantifikované cez kalkulačku nákladov.

Do časti 3.4 sú zahrnuté iba sankčné ustanovenia vo vzťahu k obsahovo novým povinnostiam, ktoré nie sú zahrnuté do časti 3.1 z dôvodu nemožnosti použitia modelu pripodobňovania pri kvantifikácii nákladov cez kalkulačku nákladov:

i. **Sankcie v súvislosti s inštitútom zodpovednej osoby usadenej v Únii**

Ide o rozšírenie pôsobnosti čl. 4 nariadenia (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 v platnom znení aj na všetky výrobky, ktoré spadajú pod reguláciu všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Pôvodný čl. 4 nariadenia (EÚ) 2019/1020 v platnom znení sa vzťahuje iba na presne vymedzenú množinu výrobkov v zmysle čl. 4 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2019/1020 v platnom znení. Model pripodobňovania nebol použitý z dôvodu, že nebolo zistené uloženie pokuty za porušenie čl. 4 nariadenia (EÚ) 2019/1020 v platnom znení v SR.

ii. **Sankcia za porušenie novej povinnosti hospodárskych subjektov v prípade predaja na diaľku podľa čl. 19 nariadenia (EÚ) 2023/988**

Obsahom čl. 19 nariadenia (EÚ) 2023/988 je nová predzmluvná informačná povinnosť pre hospodárske subjekty, ktoré sprístupňujú výrobky na trhu online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku. Ide teda predovšetkým o povinnosť pre e-shopy. Ich odhadový počet je 14 500 (t. j. počet e-shopov v SR za rok 2023 podľa portálu Heureka (<https://heureka.group/sk-sk/o-nas/tlacove-centrum/tlacove-spravy/vianoce-vratili-slovensky-e-commerce-v-poslednom-kvartali-k-rastu-celkovo-vsak-skoncil-4-oproti-vlanajsku/>); je dôležité upozorniť, že nie všetky e-shopy sa musia venovať sprístupňovaniu výrobkov na trhu, a teda nová povinnosť sa na nich nevzťahuje).

Predzmluvné informačné povinnosti sú v praxi Slovenskej obchodnej inšpekcie dohliadané a sankcionované aj v súčasnosti, avšak nie je možné získať presnejšie dáta o priemernej ročnej pokute za správny delikt týkajúci sa porušenia povinnosti pri uvádzaní predzmluvných informačných povinností. Slovenská obchodná inšpekcia spravidla kontroluje plnenie tejto povinnosti spoločne s plnením ďalších povinností v oblasti ochrany spotrebiteľa (napr. nerešpektovanie práva na odstúpenie od zmluvy, nekalé obchodné praktiky a pod.), pričom následne sa pri rozhodovacej činnosti aplikuje analógia trestnoprávných noriem pri správnom trestaní a absorpčná zásada, t. j. ukladá sa iba 1 sankcia za najprísnejšie postihnuteľný delikt spomedzi všetkých preukázaných deliktov, ktorým spravidla nebýva porušenie povinnosti pri uvádzaní predzmluvných informačných povinností. Z dôvodu nedostupnosti presnejších dát predkladateľ neuplatňuje kvantifikáciu vplyvu na základe modelu pripodobňovania.

iii. **Sankcie pre prevádzkovateľov online trhov v súvislosti s bezpečnosťou výrobkov podľa čl. 22 ods. 7 až 9 a 11 nariadenia (EÚ) 2023/988**

Podľa usmernenia, ktoré poskytla členským štátom Európska komisia, sa má dohľad nad plnením povinností prevádzkovateľov online trhov podľa čl. 22 ods. 7 až 9 a 11 nariadenia (EÚ) 2023/988 vykonávať v režime nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami

a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách), pretože ide len o špecifikáciu povinností, ktoré vyplývajú už z nariadenia (EÚ) 2022/2065. V nadväznosti na uvedené usmernenie sa za porušenie povinností podľa čl. 22 ods. 7 až 9 a 11 nariadenia (EÚ) 2023/988 navrhuje sankčný režim v § 145b zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách), ktorým sa zabezpečila implementácia nariadenia (EÚ) 2022/2065 a ktorý je platný pre originálne povinnosti z nariadenia (EÚ) 2022/2065, na ktoré nadväzuje čl. 22 ods. 7 až 9 a 11 nariadenia (EÚ) 2023/988. Keďže novela zákona o mediálnych službách, ktorou sa zabezpečila implementácia nariadenia (EÚ) 2022/2065, nadobudla účinnosť len 24. júla 2024, zatiaľ k tejto oblasti regulácie nejestvuje aplikačná a rozhodovacia prax, z ktorej by bolo možné vychádzať pri kvantifikácii vplyvu.

iv. **Sankcie pre prevádzkovateľov online trhov v súvislosti s bezpečnosťou výrobkov podľa čl. 22 ods. 1 až 6, 10 a 12 nariadenia (EÚ) 2023/988**

Podľa usmernenia, ktoré poskytla členským štátom Európska komisia, sa má dohľad nad plnením povinností prevádzkovateľov online trhov podľa čl. 22 ods. 1 až 6, 10 a 12 nariadenia (EÚ) 2023/988 vykonávať v režime nariadenia (EÚ) 2023/988, hoci ide o povinnosti vychádzajúce z nariadenia (EÚ) 2022/2065. V nadväznosti na uvedené usmernenie sú sankčné ustanovenia za porušenie povinností podľa čl. 22 ods. 1 až 6, 10 a 12 nariadenia (EÚ) 2023/988 obsiahnuté v čl. I návrhu zákona. Slovenská obchodná inšpekcia doposiaľ nevykonáva pôsobnosť vo vzťahu k prevádzkovateľom online trhov a nemožno použiť ani pripodobnenie k sankciám podľa zákona o mediálnych službách, keďže novela zákona o mediálnych službách, ktorou sa zabezpečila implementácia nariadenia (EÚ) 2022/2065, nadobudla účinnosť len 24. júla 2024, zatiaľ k tejto oblasti regulácie nejestvuje aplikačná a rozhodovacia prax, z ktorej by bolo možné vychádzať pri kvantifikácii vplyvu.

v. **Sankcie pre prevádzkovateľov online trhov v súvislosti s informovaním spotrebiteľov podľa čl. 35 a 36 nariadenia (EÚ) 2023/988**

Povinnosti podľa čl. 35 a 36 nariadenia (EÚ) 2023/988 sú uložené hospodárskym subjektom a prevádzkovateľom online trhov, ale zatiaľ čo hospodárske subjekty mali už aj doposiaľ povinnosti v súvislosti so spätným prevzatím a informovaním spotrebiteľov o bezpečnosti výrobkov, pre prevádzkovateľov online trhov ide o úplne novú povinnosť. Prevádzkovatelia online trhov predstavujú špecifickú skupinu podnikateľských subjektov, nie je vhodné ju pripodobňovať k skupine hospodárskych subjektov, ako ich vymedzujú predpisy o bezpečnosti výrobkov. Slovenská obchodná inšpekcia doposiaľ nevykonáva pôsobnosť vo vzťahu k prevádzkovateľom online trhov a nemožno použiť ani pripodobnenie k sankciám podľa zákona o mediálnych službách, keďže novela zákona o mediálnych službách, ktorou sa zabezpečila implementácia nariadenia (EÚ) 2022/2065, ktoré reguluje zodpovednosť poskytovateľov online sprostredkovateľských služieb, nadobudla účinnosť len 24. júla 2024, zatiaľ k tejto oblasti regulácie nejestvuje aplikačná a rozhodovacia prax, z ktorej by bolo možné vychádzať pri kvantifikácii vplyvu.